

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LIV.

„Gazeta” este în vânzare și
Abonamente pentru Anul-1891
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.

Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la gđ. colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 or. v. a. sîn
10 bani.

Atâtă abonamentele câtă și
inserțiunile sîntă a se plăti
înainte.

Nr. 264.

Brașov, Vineri, 29 Noemvre (11 Decemvre).

1891

B rașov, 28 Noemvre st. v.

Simțim în inima noastră o sinceră bucurie ori de câte ori ni se oferă ocaziunea de a constata, că în mânia tuturor pedecilor și greutăților, ce ni-se pun din partea adversarilor în calea dezvoltării noastre naționale, n'a slăbit încă numărul acelor fii luminați ai nămolului nostru, cari aprinși de focul cel sfânt al iubirii de națiune, desfășură cu bărbăția stindardul luptei naționale, sub a căruia flamură grupându-se cei din jurul lor, lucrează cu puteri unite pentru cultura și progresul național pe toate tărîmurile.

N'a slăbit încă numărul acestor gregari credincioși ai poporului român, der el ne pare astăzi totuși prea mică față cu trebuințele nesfârșite ale poporului nostru, care în împrejurările sale de astăzi reclamă mai multă și cu totul desinteresată din partea tuturor fiilor săi luminați.

Și în privința acesta avem încă mult, prea mult de dorit. Căci pe când unii dezvoltă într-o parte o activitate națională vrednică de cea mai adencă stimă și recunoștință din partea noastră și a urmașilor noștri, pe atunci alții, în altă parte, se mulțumesc a-și căuta fiă-care de interesele proprii și prin indiferentismul lor față cu cauzele comune naționale, contribuie în măsură mai mare sau mai mică la discordarea zelului și la slăbirea activității celor dintâi.

Avem ținuturi întregi românesce, ca pentru exemplu Câmpia Ardealului, cu un popor bun și ascultător, cu un cler relativ inteligent și în privința materială binișor situat, der cu toate acestea rămasă înderăt și aproape

fără nici un rol în lupta noastră națională.

Avem însă comitatul Bihorului, acel mândru comitat lo-cuit în preponderanță de masse compacte românesce, care în trecut a jucat un rol atât de frumos în istoria noastră națională. Ce fac ore astăzi Românii din acest comitat? Trecu luni, ba chiar ani de zile, fără a se da din partea Românilor bihoreni nici un semn de viață națională.

Acesta nu poate fi indiferent pentru noi, căci Bihorul numără câteva sute de mii de Români, el are o frumoasă inteligență românesce, are două centre românesce, Beiușul și Oradea mare, cari odinioară erau pentru Românii bihoreni, bănațeni, sělăgieni și sătmăreni două foculare românesce puternice, de unde se reversau peste poporul român din acele părți rațele culturai și ale însuflețirii naționale.

Unde este astăzi comitatul Bihorului și ce face inteligența lui? Chiar și în cele mai depărtate unghiuri locuite de Români se da câte un semn de viață: Români dela Niru luptă cu bravură pentru susținerea limbii lor în școlă; femeile din Sătmăru sunt în luptă pentru a-și înființa reuniune națională; chiar și Maramureșenii pare că vor să-și îndrepteze greșelile din trecut și cătă de cătă, fiă pe tărîmul școlar, fiă pe cel economic, s'au pus pe lucru.

Der Bihoreni ce fac? Inteligența română din Bihor putea ea ore să ne dea un răspuns mulțamitor la această întrebare?

Nu scim ce răspuns vor da fruntașii români din Bihor la întrebarea acesta, der noi trebuie s'o spunem cu durere, că ținându-se sēmă de pretențiile, ce suntem în drept a-le ave față cu acest puternic comitat românesce, nu

ne putem aștepta la un răspuns mulțamitor.

Înaintarea unei națiuni însă nu se poate face, când unul dă înainte, er de ce rămân înderăt. Fiă-care în cercul său este dator să-și aducă tributul datorit poporului și națiunii sale, căci nu este iertat, nu e cuvințios și nu se potrivește cu seriozitatea împrejurărilor noastre de astăzi, ca în teatrul marelor lupte naționale, în care ne aflăm, unii să lupte, er alții să stea pasivi, ca nisce simpli spectatori, mărginindu-se cel mult să aplauzeze și să se desfăteze la munca altora.

Inteligența română de pretutindenea ar trebui să nu uite nici un moment, că numai printr-o acțiune energică și solidară din partea tuturor membrilor săi se va pute duce la sfîrșit bun și sigură cauza luptei noastre drepte.

România și tripla alianță.

Diarul engles „Times” se ocupă într-un lung și remarcabil articol de situația României față cu alianța triplă.

Numitul diaru precedend din incidentală vizitei, ce a făcut regele Carol al României împăratului Germanu la Potsdam, care vizită deși pute să nu aibă însemnate urmări mai grabnice, totuși susține, că ea nu poate fi privită, ca un eveniment, ce n'ar avé nici o importanță politică.

Rolul României, dice foia englesă, va fi de mare importanță într-un viitor război european. Lucru firesc, că această țară nu va pute să rămână neutrală, ci se va trebui să mērgă cu torentul, ce va amenința încă odată imperiul Osmanilor, se va trebui să se pună în contra lui. Stând astfel lucrurile, împăratul Germaniei nu poate să nu simtă, că interesele alianței triple vor fi afectate, în sens mili-

taru de atitudine, ce va lua România.

O armată bravă, bine organizată — dice „Times,” — care a putut atērna în cumpēna războiului ruso-turcesc din 1877 și care într-o viitoare campanie ar pute ocupa o forțe importantă pozițiune strategică, nu poate fi privită de Germania drept o cantitate negligeabilă. Crede deci foia englesă, că Germania a ajuns la o recunoșcere mai practică a acestui adevăr, îndată ce s'a retras contele Bismarck, care neglija România din cauză că voia să menageze cătă putea mai tare pe Rusia.

La Potsdam nu s'au luat angajamente positive, crede „Times”. Regele Carol este cu mult mai prudent, decât s'o fi făcută acesta și e cu mult mai conșciu de datorile sale de suveran constituțional. Totu așa de adevărat însă este, că rezultatele întrevăderii dela Potsdam, au mulțumit pe deplin pe Regele Carol.

În România — dice mai departe „Times” — există un curent în popor, favorabil Rusiei ortodoxe, ca și poporul țerei dela gurile Dunărei. Românii însă sunt conșcii și mândri de originea lor română. Pentru scopuri practice însă nu este bine a se ține pre multă sēmă de simțământul vag și întunecat al mulțimei nepricepute (?) și inerte (?) În cercurile conducătoare partizană politice ruse-file, pōte sunt și ei destul de tari, pentru a pute ajunge la cărma țerei, însă chiar și acest partid își manifestă simpatiile sale pentru Rusia, mai ales atunci numai, când primește puterea, der și ei ar resista la ori ce s'ar păre, că e o dictatură rusescă cu aceeași energiă și urgiă cu care ar face-o și rivalii lor.

Foia englesă arată, cum se justifică temerea acelora, cari cu binefacerea ce a avut România dela Rusia în timpul grele încercări, vedu totuși în colosul dela Nord un dușman fiindcă într'a-devăr relele ce i-a făcut și scopurile viclene, ce se pare a avé față de dēnsa, întrecu multă bine-facerea. — Diarul engles însă justifică și celalalt curent

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Cerșitorea dela Ponts des Arts.

Novelă de Vilhelm Hauff; trad. de Cornel Scurtu.
(Fine.)

În dimineța următoare Don Pedro plecă cu Frōben la moșia contesei. Era o privelesce mișcătoare când bētră-nul îmbrățișă talia juvenilă și frumoasă a Iosefei, cum privia el cu atențiune trāsurile feței ei, cum trāsurile severe ale feței sale deveniră din ce în ce mai moi, cum el apoi emoționat îi sărută ochii și buzele ei. „Da, tu ești ficia Laurei!” esclamă el. „Tatăl tēu nu ți-a dat nimic, decât pērul cel blond, der aceștia sînt ochii ei dragălași, acesta e gura, acestea sînt trāsurile frumoase ale Laurei Tortosi! Fii ficia mea, dragă copilă; n'am rude și sînt bogat; prin rudenie, prin inima și măhnirea mea de 20 de ani îmi aparțin mai mult, ca ori căru de pe lumea acēsta!”

Privirile ei, cari cădeau pedupă spatele lui Don Pedro asupra lui Frōben, păreau că nu prea aprobă afirmațiunea acēsta din urmă, der ea emoționată îi sărută mână și-lu numi unchiu, al doilea tată al ei.

Bucuria revederii dură numai câteva zile. Don Pedro declară hotărît, că afacerile sale îl chiamă în Portugalia și pe lângă aceea nici nu voia să ședă, că ce ar mai rețin pe Iosefa, ca să nu-lu urmeze; el avea principii prea severe asupra articolelor bisericești sale, încât, ca să fi ținut de posibilă ideea, că Frōben ar cere de soția pe Iosefa, femeia divorțată a altuia. Nu ni-s'a făcut cunoscut, ce au discutat amantii asupra acestui punct de certă; atât e sigur, că Frōben făc alusiune de câteva ori la aceea, ca ea să se întorcă la confesiunea evangelică, der ea refusă acēstă propunere, ce e drept cu o durere nemărginită, der forțe hotărîtă.

Adese-ori tinerul, cuprins de desperare din cauza orei de despărțire, ce se apropia, îi propuse, ca ea să lase pe Don Pedro să plece, să trăească ea pentru sine, să rămân în Germania, el voese, că decă nu pōte fi soțul ei, cel puțin să-și rămân pentru totdeuna amic. Der ea refusă și acēsta; ea-i mărturisă sincer, că se simte prea slabă, ca să trăiească cu cinste într-o astfel de relațiune până la sfîrșit, și mai mândră prin nenorocirea ei, tremura la ideea unei legă-

turii nedemne cu un bărbat, pe care-l stima atât de mult, și pe care-l iubea. În sine însă își dicea, că o ideă mai nobilă călăuzesce pașii ei. „Ore să-și pērdă el,” își dicea ea în sine, „flōrea vieței sale cu o ființă nenorocită, care-i pōte fi numai amică? Ore să renunțe el la gustarea bucuriilor casnice, la fericierea de a avé copii și nepoți, din cauza mea? Nu, el m'a perdut odată, și timpul și acum va alina durerea sa, el va uita o ființă nenorocită; care se va gândi vecinic la dēnsul, îl va iubi și se va ruga pentru el!”

Se părea, că se implinesc cuvintele profetice ale Iosefei: „Pentru totdeuna!”

Don Pedro părăsi cu noua sa rudenie moșia contesei, pentru ca prin Olanda să ajungă lângă mare. Frōben, — pe care pōte numai ideea, de a urma îndată pe Iosefa în Portugalia și a fi acolo amicoul ei, îl susținea, — însoți pe iubita sa în călătoria prin Germania și Olanda, și ori de câte ori îl ruga ea să nu-i facă zilele de despărțire mai grele prin însoțirea sa, el se ruga cu lacrimile în ochi: „Numai până la mare și apoi adio pentru totdeuna!”

36.

În luna lui Augustu a anului aces-tuia se ivi în Ostende o corabie, care avea să ducă în Portugalia marfă și pasageri. Era o diminēță frumoasă, cēța se lāsase și zilele păreau favorabile pentru călătoria.

Era la 9 ore dimineța, când o bu-buitură de tun anunță signalul, că pasagerii aveau să se apropie de țerm. Totu în timpul acela se apropiă de țerm și o șalupă, care-și aruncă scândura pe țerm, pentru ca să primescă pe pasageri. În curend se vedu apropiându-se de țerm patru persoane, cari de deosebiu de ceilalți pasageri sēră-căcios îmbrăcați prin mersul, ținuta și îmbrăcăminte lor. Un bētrăn înalt mergea cu pași mândri înainte; purta o pălărie cu borduri largi și o manta lungă pe umeri, așa încât un matroz, ce-l vedu apropiându-se, esclamă îndată: „Mē rămășeu, că acesta e un Spaniol!” Înderetlul aces-tuia venia un domn tiner, care ducea la braț o damă înaltă și elegantă. Tinerul era forțe palid, se părea, că se luptă cu o mare măhnire, pentru ca să alunge tristeța și mai mare a damei.

Avisu.

Să aduce la cunoștința on. publică, cumcă în 30 Noemvre (12 Decemvre) 1891 se voru deschide băile de vană din edificiul băilor de abur de aci.

Direcțiunea băilor de abur și de vană. 728,3—1.

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

ANUNCIU.

Din pădurile mele de pe teritoriul cercului Ilendii-mari (comitatul Solnocu-Doboca) potu vinde 200,000 metri cubici de lemne de focu, o mare cantitate de șindrile de fagu și 4—6 mii lemne de stejari, gróse câte de 30—60 cm. Se potu încărca la stațiunile de cale ferată din Ileanda-mare, Glod și Gălgău.

Informațiuni detaliate dela subsemnatul proprietariu

Dr. Teodoru Mihali, avocatul în Deșiu.

727,1—1

PUBLICAȚIUNE.

Direcțiunea generală a Căilor Ferate Române face cunoscutu prin acésta, că are

31 posturi de Ingineri vacante

la Serviciul de Intreținere din Bucuresci, Craiova, Pitești, Buzeu, Galați și Iași.

Doritorii de a ocupa asemenea posturi sunt rugați a presenta cererile D-loru în scrisu la adresa Direcțiunei generale a Căilor Ferate Române, Serviciul P. la Bucuresci celu multu până la 15 Ianuarie 1892 st. nou cu arătarea adresei D-loru exactă și anexându documentele următoare:

- 1) Diploma seu Certificatu de terminarea studiilor a unei școle speciale de Ingineri.
2) Certificatu de serviciu.
3) Actu de nascere.
4) Actu de căsătorie (decă e căsătorit) și de nascere alu soției, precum și eventualu ale copiilor.
5) Actele pentru serviciul militar.

Pentru informațiuni mai detaliate doritorii se voru adresa în scrisu seu verbalu la Șeful Serviciului de Intreținere C. F. R., Bucuresci, Calea Victoriei Nr. 124.

724—3.

Avisu d-loru abonați!

Rugam pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiue inșe binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalu și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarulul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lámurtu și să arate și posta ultimă.

Totodată facemú cunoscutu tuturorú D-loru abonați, că mai avemú din anii trecuți numeru pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potu adresa la subsemnata Administrațiune în casu de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1891.

Table with multiple columns showing train routes and fares between cities like Budapesta, Predealu, Aradu, Teiusu, Sibiu, etc. Includes sub-tables for various lines and specific stations.